Dosarul nr. 1ra-2/15

C u r t e a S u p r e m ă d e J u s t i ț i e

D E C I Z I E

20 ianuarie 2015 mun. Chişinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Preşedinte – Elena Covalenco,

Judecători – Constantin Alerguş, Nadejda Toma, Petru Moraru, Tamara Chişca - Doneva,

a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de avocatul Nicoară Vasile în numele inculpatei Timofeeva Izabela şi avocatul Bogatu Dragoş în numele inculpatului Logvinov Eduard, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chişinău din 22 aprilie 2014, în cauza penală în privința lui

Timofeeva Izabela Grigorii,
născută la 19 septembrie 1960, originară şi domiciliată în mun. Chişinău, str. Gh. Asachi, 48/1, ap. 15,

şi

Logvinov Eduard Boris,
născut la 20 iulie 1984, originar din Federația Rusă, Regiunea Sahalin, or. Holmsk, domiciliat în mun. Chişinău, bd. Cuza Vodă, 14, ap. 155.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
1. *de la 10 mai 2010 - pînă la 27 decembrie 2011 (instanța de fond);*
2. *de la 17 mai 2012 - pînă la 24 decembrie 2012; de la 13 august 2013 – pînă la 22 aprilie 2014 (instanța de apel);*
3. *de la 02 aprilie 2013 - pînă la 11 iunie 2013; de la 11 august 2014 – pînă la 20 ianuarie 2015 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art.431 alin. (1) pct.1[1]) Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîşcani, mun. Chişinău din 27 decembrie 2011,Timofeeva Izabela şi Logvinov Eduard au fost achitați de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzută de art. 42 alin. (5), 27, 190 alin. (5) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost săvîrşită de inculpați.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că de către organul de urmărire penală, Timofeeva Izabela şi Logvinov Eduard au fost învinuiți precum că, de comun acord cu alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, avînd scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înşelăciune, în

proporții deosebit de mari au organizat un plan infracțional bine determinat, cu împărțirea rolurilor fiecăruia, în următoarele circumstanțe:

Astfel la 22 ianuarie 2009, compania B. Myr Industries, Inc., care deține conturi la Comerica Bank, a primit un mesaj prin poşta electronică de la bancă, prin care a fost informat că banca efectuează procedurile stabilite de întreținere şi compania trebuie să introducă datele sale pentru a păstra accesul online activ. Adresa accesată a oferit imaginea exactă a website-ului băncii. Reprezentanții companiei au introdus numele utilizatorului şi parola, apoi numărul de identificare. După primirea mesajului de mulțumire sesiunea a fost închisă. La 23 ianuarie 2009, domnul M. Robin Holland a fost întrebat de controlorul financiar Devra Danielson, dacă dumnealui la 22 ianuarie 2009 a autorizat un transfer electronic de bani prin virament din contul care aparține companiei în sumă de 498.755 dolari SUA. Răspunsul a fost negativ şi fiind contactat de Comerica Bank, compania a fost anunțată că un transfer similar în sumă de 402.000 dolari SUA este pregătit pentru a fi efectuat. Compania a solicitat stoparea celui de al doilea transfer şi a primit de la bancă declarația referitor la detaliile primului transfer, care sunt următoarele:

Banca care a făcut transferul este Comerica Detroit şi banca beneficiară este BC „Mobiasbancă" SA Chişinău, contul persoanei beneficiare 225200784040849 cu numele Bădărău Vitalie. În continuare Şendrea Radu, directorul adjunct al filialei „Flacăra" a BC „Moldincombanc" SA a fost anunțat de către Timofeeva Izabela precum că anumite persoane, pe care nu a dorit să le numească, au sustras de pe contul unei întreprinderi din SUA o sumă de 498.755 dolari SUA şi pentru a le lichefia este nevoie de o persoană de încredere pe numele căreia s-ar putea deschide un cont bancar în valută, în una din băncile din Republica Moldova, pentru ca pe contul acela să fie transferată suma de bani.

În continuare banii urmau a fi scoşi din contul deschis anterior şi transmişi lui Timofeeva Izabela. Drept rezultat persoana pe numele căreia urma a fi deschis contul bancar trebuia să fie remunerată. Inițial, Şendrea Radu, intuind despre faptul că banii sustraşi ar putea crea probleme a refuzat, însă datorită insistenței lui Timofeeva Izabela, precum şi fiind încredințat de ultima că totul o să fie în ordine şi careva probleme nu ar trebui să apară, a acceptat şi a propus deschiderea contului bancar pe numele lui Bădărău Vitalie, care la acel moment avea o situație materială grea şi avea nevoie de bani.

Ulterior, Contul nominalizat a fost deschis de către Bădărău Vitalie la indicația lui Şendrea Radu. La 23 ianuarie 2009, Bădărău Vitalie, împreună cu Şendrea Radu şi alte persoane neidentificate de organul de urmărire penală, s-a prezentat la BC „Mobiasbancă" SA filiala „Renaştere" unde a solicitat să ridice toată suma de

498.755 dolari SUA în numerar.

În conformitate cu prevederile Legii cu privire la prevenirea spălării banilor, Banca a întocmit un formular pentru tranzacția respectivă, calificînd-o ca suspectă şi a debitat contul lui Bădărău Vitalie cu suma respectivă, care a fost transferată la un cont intern al Băncii.

Astfel, ca rezultat al acțiunilor sale intenționate, prin care au promis dinainte că vor favoriza infractorii, vor acorda mijloace sau instrumente, ori, înlăturare de obstacole, vor tăinui mijloacele sau instrumentele de săvîrşire a infracțiunii, urmele acesteia sau obiectele dobîndite pe cale criminală Timofeeva Izabela şi Logvinov Eduard au contribuit în calitate de complici la dobîndirea bunurilor altei persoane prin înşelăciune, de două sau mai multe persoane, în proporții deosebit de mari, care din cauze independente de voința făptuitorului, nu şi-a produs efectul.

3. Împotriva sentinței au declarat apel procurorul, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei şi pronunțarea unei noi hotărîri, prin care Logvinov E. şi Timofeeva I. să fie condamnați în baza art. 42 alin. (5), 27, 190 alin. (5) Cod penal, la 11 ani închisoare fiecare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 4 ani, fiecare.

În argumentarea soluției solicitate acuzatorul de stat a invocat că, instanța de fond în hotărîrea adoptată doar a redat declarațiile martorilor Pîrcalab C., Şpac Vl.,Bărliba Iu şi Şendrea R. fără a le da careva apreciere.

Instanța de fond nu a ținut cont de faptul că declarațiile martorilor sunt în dezacord cu cele ale inculpaților. Instanța nu a încercat să excludă careva divergențe care au apărut în declarații, neexplicînd şi nemotivînd de ce a pus la baza sentinței declarațiile inculpaților şi nu cele ale părților vătămate, ale martorilor sau alte probe prezentate de acuzare în instanța de judecată.

Consideră că acuzarea a prezentat suficiente probe care cu certitudine dovedesc vinovăția inculpaților.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chişinău din 24 decembrie 2012 apelul declarat a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel şi-a motivat soluția prin faptul că, prima instanță corect a constatat circumstanțele de fapt şi de drept, just a apreciat probele prezentate şi a pronunțat o sentință legală şi întemeiată.

Astfel, instanța de apel a conchis că partea acuzării nu a prezentat suficiente probe obiective, veridice şi concludente ce ar demonstra vinovăția inculpaților Timofeeva I. şi Logvinov E. în săvîrşirea infracțiunii imputate.

În continuare, Colegiul penal a statuat că în învinuirea înaintată inculpaților nu este indicat concret rolul acestora în comiterea pretinselor acțiuni infracționale,

fiind descrisă doar procedura transferului sumei de 498 755 dolari SUA de la Comerica Bank din SUA în BC „Mobiasbancă” SA din R. Moldova, fără a fi menționate careva date referitor la ilegalitatea transferului, sau despre indicarea a careva persoane, care ar fi inițiat transferul banilor şi care ar avea legătură cu inculpații.

În consecință instanța de apel a conchis că probele cercetate la judecarea cauzei nu demonstrează vinovăția inculpaților, iar concluziile instanței de fond cu privire la achitarea lor pe motiv că fapta nu a fost săvîrşită de către ei, sunt motivate şi corespund circumstanțelor cauzei.

5. Nefiind deacord cu decizia instanței de apel cu recurs ordinar a contestat-o procurorul care a solicitat casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în aceiaşi instanță de apel în alt complet de judecată, argumentînd că, instanța de apel nu a dat nici o apreciere probelor prezentate de partea acuzării limitîndu-se doar la constatarea că instanța de fond corect a apreciat aceste probe.

Astfel, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apel şi anume: asupra declarațiilor martorului Şendrea Radu. Totodată, instanța ierarhic inferioară nu a făcut nici o referire la sentința de condamnare a lui Şendrea R. şi Bădărău V. în baza art. 323 Cod penal, prin care s-a constatat favorizarea infracțiunii săvîrşită de care inculpați.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 11 iunie 2013 recursul ordinar a fost admis, casată total decizia contestată şi dispusă rejudecare cauzei în aceiaşi instanță de apel în alt complet de judecată.

7. În argumentarea soluției adoptate instanța de recurs a constatat că, potrivit părții descriptive a sentinței contestate, instanța de fond doar a reprodus declarațiile inculpaților, a reprezentantului părții vătămate, a martorilor, fără a face referire la careva probe scrise administrate în cauză, nu a apreciat fiecare probă separat din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității şi veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, sub toate aspectele şi în mod obiectiv.

Totodată, Colegiul penal a conchis că temeiul de drept pentru achitarea inculpaților invocat în partea descriptivă a sentinței prevăzut art. 390 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, care prescrie achitarea inculpatului în cazul în care nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, contravine soluției indicate în partea dispozitivă a sentinței, deoarece, inculpații au fost achitați pentru că: „fapta nu a fost săvîrşită de inculpați”.

În consecință instanța de recurs a conchis că, instanța de fond nu a judecat cauza în conformitate cu rigorile legale

În continuare Colegiul penal a menționat că instanța de apel la judecarea cauzei contrar prevederilor art. 414 alin. (1),(5), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, a examinat pur formal apelul declarat de partea acuzării, nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel în special asupra declarațiilor martorilor Şendrea R., Bîrliba Iu., Bădărău V., precum şi asupra circumstanțelor constatate prin sentința din 12 martie 2010 privind condamnarea lui Şendrea R. şi Bădărău V. în baza art. 323 Cod penal, utilizînd doar fraze cu caracter general, nefondate pe aprecierea directă şi nemijlocită a probelor.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chişinău din 22 aprilie 2014 apelul declarat de acuzatorul de stat a fost admis, casată sentința contestată şi pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Timofeeva Izabela şi Logvinov Eduard au fost condamnați în baza art. 42 alin. (5), 27, 190 alin. (5) Cod penal, la 8 ani închisoare, fiecare, cu executarea în penitenciar de tip închis şi privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de gestionarea mijloacelor financiare pe un termen de 4 ani, fiecare.

9. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a conchis că, deşi inculpații nu și-au recunoscut vina în săvîrșirea infracțiunilor imputate, vinovăția acestora este dovedită pe deplin prin declarațiile martorilor Şendrea R., Bîrliba Iu., Şpac Vl., Bădărău V., reprezentantul părții vătămate Pîrcălab C. precum şi prin materialele cauzei cercetate în cadrul şedinței instanței de fond și apel şi anume: răspunsul primit de la Ambasada SUA (f.d.11, vol. I); - cererea preşedintelui BC „Mobiasbanca-Groupe Societe Generale" (f.d.15-17, vol. I); - materiale parvenite la asistența juridică internațională (f.d.60-63, vol. III); - sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chişinău din 12.03.2010.

10. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

- avocatul Nicoară Vasile în numele inculpatei Timofeeva Izabela, care invocînd temeiurile de drept prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 15), 16) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei contestate cu remiterea cauzei la rejudecare în aceiaşi instanță în alt complet de judecată.

În argumentarea soluției solicitate recurentul a invocat următoarele:

- hotărîrea contesată suferă de deficiențe sub aspectul motivării;
- motivarea hotărîrii contrazice dispozitivul;
- instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția adoptată.

Astfel, instanța de apel a transcris selectiv în decizia adoptată declarațiile lui Timofeeva I., denaturînd conținutul acestora. La fel instanța a denaturat şi conținutul declarațiilor martorului Bîrliba Iu., transcriind în decizie declarațiile acestuia invocate în rechizitoriu şi mai puțin cele date de ultimul în prima instanță;

- la baza deciziei de condamnare instanța a pus declarațiile martorilor Şendrea R., Şpac V., pe cînd ultimii nici nu au fost audiați în cadrul şedinței instanței de apel;

- decizia instanței de apel este neîntemeiată şi nemotivată, fiind adoptată cu derogarea de la prevederile art. 394 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, deoarece aceasta nu conține motivele pentru care instanța a respins declarațiile date în cadrul şedinței instanței de apel a martorului Bîrliba Iu. şi le-a acceptat pe cele date de această persoană la urmărirea penală;

- instanța de apel nu a luat în considerație că nici o persoană din cele audiate în cadrul instanței de fond (Bădărău V., Pancescu M, Bîrliba Iu.) nu au indicat că Timofeeva I. ar fi contribuit la tentativa de ridicare a banilor din bancă, sau că ei ar fi coordonat acțiunile sale cu condamnata;

- decizia de condamnare este bazată exclusiv pe declarațiile martorului Şendrea R. care nu pot fi considerate credibile, dat fiind interesul personal pe care acesta l-a avut, legat de evitarea unei răspunderii penale mai grave. Mai mult, declarațiile acestui martor nu sunt confirmate prin careva probe administrate la materialele cauzei, care ar fi demonstrat implicarea condamnatei la comiterea acestei infracțiuni;

- în partea descriptivă a deciziei nu a fost descrisă nici o acțiune a inculpatei şi nici nu s-a indicat la nici un mijloc de probă concludent şi util care ar fi permis încadrarea faptei în baza normelor respective;

- instanța de apel a ignorat principiul nemijlocității examinării probelor, încălcînd prevederile art. 6§1 CEDO pronunțînd o sentință de condamnare prin reaprecierea probelor cercetate de prima instanță, care anterior au fost apreciate ca probe ce demonstrează nevinovăția inculpatei.

- avocatul Bogatu Dragoş în numele inculpatului Logvinov Eduard, care invocînd prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei contestate cu menținerea sentinței instanței de fond.

În motivarea cererii de recurs recurentul a invocat:

- din probele administrate nu rezultă că de către inculpați au fost întreprinse careva acțiuni în sensul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane;

- ordonanța de punere sub învinuire este întocmită cu încălcarea gravă a prevederilor art. 281 alin. (2) Cod de procedură penală, nu este indicată data locul, mijloacele şi modul de săvîrşire a infracțiunii, motivele şi semnele calificative pentru încadrarea juridică a faptei, din care motive actul în cauză urmează a fi declarat nul;

- învinuirea adusă lui Logvinov E. este contrară cerințelor art. 6 alin. (3) lit. a)

din Convenția Europeană a Drepturilor Omului;

- examinînd probele prezentate, instanța de apel a ignorat prevederile art. 101 Cod de procedură penală, prin ce a admis o eroare de fapt şi de drept ca urmare a aprecierii incorecte a materialului probator;

- instanța de apel nu a luat în considerație că organul de urmărire penală contrar prevederilor art. 254 Cod de procedură penală, nu a întreprins toate măsurile prevăzute de lege pentru a cerceta sub toate aspectele, complet şi obiectiv circumstanțele cauzei pentru stabilirea adevărului;

- - instanța de apel nu şi-a argumentat soluția din care considerente a admis unele probe ale acuzării, iar cele prezentate de partea apărării le-a respins;

- instanța a ignorat total şi în nici un fel nu s-a pronunțat asupra următoarelor circumstanțe: *dacă fapta a fost comisă de inculpați, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participația, precum şi contribuția materială a fiecărui participant.*

11. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1[1]) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor ordinare declarate de avocații Bogatu D. şi Nicoară V. în numele inculpaților, menționînd că consideră întemeiate, juste şi legale concluziile luate de instanța de apel în decizia sa din 22.04.2014 referitor la condamnarea inculpaților, care sunt motivate şi bazate pe aprecierea obiectivă şi sub toate aspectele a probelor administrate în cauză.

12. Judecînd recursurile ordinare declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că recursurile urmează a fi admise cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeaşi instanță, în alt complet de judecată, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond şi de apel.

Conform art. 427 alin. (1) pct. 6), 15) Cod de procedură penală, hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanța de apel în cazul cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței sau instanța de judecată internațională prin hotărîre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor şi libertăților omului - temeiuri care îşi găsesc reflectare în decizia contestată.

Potrivit cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță şi care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârşit ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat şi în ce împrejurări s-a comis;

dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 CPP. Chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel: dacă fapta întruneşte elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate şi hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate. Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt şi de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum şi motivele adoptării soluției. În acest aspect, Colegiul lărgit va statua şi asupra respectărilor prevederilor art. (1) alin.(3) Cod procedură penală, care, referitor la scopul procesului penal, stipulează că organele de urmărire penală şi instanțele judecătoreşti în cursul procesului sînt obligate să activeze în aşa mod încît nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată. Curtea Europeană, în cauza „Prince Hans-Adam II de Liechttenstein c/Allemagne din 12.07.2001", menționează că statele semnatare şi-au asumat obligații de natură să asigure ca drepturile garantate de Convenție să fie concrete şi efective, nu teoretice şi iluzorii, iar cele cuprinse în art.6 au tocmai acest scop: efectivitatea dreptului la un proces echitabil, impunîndu-se statelor o obligație de rezultat: adoptarea în ordinea juridică internă a măsurilor corespunzătoare şi a mijloacelor necesare – realizării acestei obligații.

Potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art.427, fiind în drept să judece şi în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Statuînd pe principiul respectării normelor de drept menționate, Colegiul lărgit conchide că, instanța de apel în cazul în care a admis apelul procurorului, a casat sentința de achitare şi a pronunțat o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță considerînd că se impune soluția adoptării unei noi hotărîri de condamnare a lui Timofeeva I. şi Logvinov E., nu era în drept să pună la baza hotărîrii de condamnare declarațiile acuzatorii a martorilor Şendrea R., Şpac Vl., Bădărău V., precum şi cele ale reprezentantului părții vătămate Pîrcălab C., fără a dispune audierea acestora pe viu. Respectarea acestei proceduri se regăseşte în art. 415 alin. (2^1) Cod de procedură penală şi în explicațiile date la pct. 14.4, 14.5 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel„ nr.22 din 12.12.2005 cu modificările ulterioare, din care rezultă că, - „... avînd în vedere dispozițiile art.6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului, după o hotărîre de achitare pronunțată de prima instanță, instanța de apel nu poate dispune condamnarea persoanei, bazîndu-se

exclusiv pe dosarul din prima instanță, care conține depozițiile martorilor şi declarațiile inculpatului, acelaşi dosar, în temeiul căruia fusese achitat în primă instanță. Instanța de apel urmează să procedeze la o nouă audiere atît a inculpatului, cît şi a anumitor martori ai acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care depozițiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea învinuitului."Or, potrivit principiului contradictorialității în procesul penal, - art.26 alin.(3) Cod de procedură penală, sarcina probațiunii în şedințele de judecată în prima instanță şi în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat. În acest sens, Curtea Europeană în hotărîrea Capean contra Belgiei din 13 ianuarie 2005, a constatat că, în domeniul penal, problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al articolului 6§2 şi e obligatoriu, inter alia, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării. Însă, în speță, instanța de apel, şi-a motivat soluția privind vinovăția inculpaților Timofeeva I. şi Logvinov E. de săvîrşirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), 27, 190 alin. (5) Cod penal, pe declarațiile a 4 martori (vol. V, f.d.95-108), argumentînd că aceste probe au un caracter acuzatoriu, însă aceşti martori cu excepția lui Bîrliba Iu. n-au fost audiați în instanța de apel.

La acest capitol Colegiul penal reține şi hotărîrea Curții Europene în cauza Dan vs Moldova din 05 iulie 2011, în care Curtea reiterează că, „... cei care au responsabilitatea de a decide asupra vinovăției sau nevinovăției unui inculpat ar fi trebuit, în principiu, *să poată audia martorii în persoană şi aprecia credibilitatea acestora.* Evaluarea corectitudinii unui martor este o sarcină complexă, care, de obicei, nu poate fi realizată printr-o simpla citire a declarațiilor acestuia. Curtea de Apel nu a audiat din nou martorii, ci doar s-a bazat pe declarațiile lor, după cum acestea erau fixate în dosar". Deci, pentru un probatoriu legal la pronunțarea unei hotărîri de condamnare a inculpatului după o sentință de achitare, - declarațiile martorilor urmau a fi obținute cu respectarea principiilor nemijlocirii, oralității şi contradictorialității judecării cauzei.

Astfel, ignorarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului şi încălcarea prevederilor art.24 şi art.26 din Codul de procedură penală a lezat esențial dreptul inculpaților la un proces echitabil, drept garantat de art.6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului.

La fel, instanța de recurs ține să menționează că potrivit procesului verbal al şedinței de judecată în instanța de apel (f.d.75, vol. III) acuzatorul de stat a înaintat un demers prin care a solicitat audierea martorilor Şendrea R., Bădărău V. şi Bîrliba Iu., demers pe care instanța l-a admis, însă, ulterior a fost audiat doar martorul Bîrliba Iu. (f.d.88-90, vol. V.), iar demersul avocatului Nicoară V. de a pune în

discuție neaudierea martorilor Şendrea R. şi Bădărău V. prin prisma art. 328 Cod de procedură penală, instanța de apel fără nici o argumentare l-a respins (f.d.82, vol. III). Necătînd la cele menționate depozițiile martorilor nominalizați au fost puse la baza condamnării lui Logvinov E. şi Timofeeva I.

În continuare, Colegiul lărgit reține că, din conținutul procesului verbal al şedinței instanței de apel rezultă că demersul înaintat de avocatul Nicoară V. privind audierea reprezentantului părții civile la fel a fost admis, însă, ulterior instanța de apel a trecut cu vederea acest fapt, ultimul nefiind audiat (f.d.75 vol. III), iar depozițiile acestuia ca şi a altor martori sus menționați, au fost puse la baza deciziei de condamnare.

Sub un alt aspect, dar în acelaşi context, Colegiul penal menționează că instanța de apel absolut neîntemeiat a respins demersul avocatului Nicoară V. în numele inculpatei Timofeeva I. privind necesitatea audierii martorului Pancescu M., or, careva motive în aceste sens instanța de apel nici nu a reținut.

Colegiul penal atestă că, în conformitate cu prevederile art. 66 alin.(2) pct.18) Cod de procedură penală, inculpatul are dreptul să înainteze cereri şi demersuri, iar conform art.364 Cod de procedură penală, părțile pot prezenta şi cere administrarea probelor şi în cursul cercetării judecătoreşti.

Conform art.315 Cod de procedură penală, procurorul, partea vătămată, apărătorul, inculpatul beneficiază de drepturi egale în fața instanței de judecată în ce priveşte administrarea probelor, participarea la cercetarea acestora şi formularea cererilor şi demersurilor.

Prin urmare, Colegiul conchide că prin neadmiterea demersului părții apărării privind audierea martorului Pancescu M., de către instanța de apel a fost încălcat principiul contradictorialității şi egalității armelor în proces, - inculpatul şi avocatul ca părți în proces, fiind lipsite de posibilitatea de a se apăra prin declarațiile martorului, care în viziunea lor au o importanță decisivă pentru justa soluționare a cauzei penale.

Totodată, principiul procesului echitabil cere ca hotărîrea să fie motivată. Astfel justițiabilul trebuie să poată lua cunoştință de motivele care l-au făcut pe judecător să adopte soluția respectivă şi să poată să le conteste dacă sistemul juridic prevede o cale de atac împotriva acestei hotărîri. Lipsa motivării unei decizii judiciare poate pune în pericol dreptul la un proces echitabil.

Astfel, în cauză persistă elementele caracteristice ale erorii grave de fapt, întrucît din examinarea coroborată a materialului cauzei, rezultă un viciu juridic la stabilirea temeiurilor de fapt şi de drept care au dus la admiterea apelului procurorului.

Acest viciu se exprimă prin modul de percepție şi analiză a materialului probator al cauzei, astfel, decizia atacată prezintă neîndoielnic deficiențe sub aspectul motivării, ea nesatisfăcînd cerințele stipulate în art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală.

Prin urmare, potrivit prevederilor art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel la judecarea cauzei urma să se pronunțe asupra următoarelor chestiuni de fapt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvîrşit ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat şi în ce împrejurări s-a comis; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; circumstanțele atenuante, agravante, dacă probele corect au fost apreciate ş.a. - toate în ansamblu apreciate de prima instanță ori reapreciate de instanța de apel prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

În pofida acestui fapt instanța de apel nu şi-a motivat soluția în partea ce ține de complicitate la tentativa de escrocherie incriminată inculpaților prin promiterea dinainte a favorizării infracțiunilor. Or, potrivit art. 96 Cod de procedură penală, instanța de apel urma să constate în ce constă participația, care a fost contribuția fiecărui inculpat la comiterea infracțiunii, altfel spus în ce constă această favorizare, care sunt infractorii favorizați.

Generalizînd cele expuse mai sus, Colegiul penal conchide că, instanța de apel la judecarea cauzei nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. art.414 alin.(3), 415 alin. (2^1), 417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, ceea ce echivalează cu erori judiciare, ce s-au soldat cu o hotărîre neîntemeiată şi nemotivată. Erorile judiciare menționate nu pot fi corectate de instanța de recurs, deoarece țin de desfăşurarea legală a procedurii de judecată în instanța de apel.

În asemenea condiții, Colegiul penal, constatînd temeiurile prevăzute de art. 427 alin.(1) pct. (6) şi (15) Cod de procedură penală, consideră că decizia instanței de apel urmează a fi casată, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

Potrivit art. 435 alin.(1) pct. 2) lit.c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează hotărîrea atacată şi dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei în ordine de apel instanța urmează să țină cont de încălcările menționate în prezenta decizie, să respecte normele procesual penale, inclusiv cele prevăzute la art. 409 alin. (2), 414, 419, 436 Cod de procedură penală, să verifice respectarea normelor procesuale prevăzute de art. 282 alin. (2) şi 296 alin. (2) Cod de procedură penală, prin prisma respectării exigențelor art. 6§3 CEDO – rolul fundamental pe care îl are rechizitoriul ca act de acuzare, ținînd cont de

faptul că informația precisă şi completă reprezintă o condiție esențială pentru a se asigura echitatea procedurilor (Adrian Constantin vs. România, Hotărîrea din 12.04.2011). Instanța urmează să raporteze probele acuzării la învinuirea adusă inculpaților şi să se pronunțe asupra faptei reținute în sarcina inculpaților în limitele determinate prin rechizitoriu, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, urmînd să adopte o hotărîre legală, întemeiată şi motivată.

13. În conformitate cu art. 434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursurile ordinare declarate de avocatul Nicoară Vasile în numele inculpatei Timofeeva Izabela şi avocatul Bogatu Dragoş în numele inculpatului Logvinov Eduard, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chişinău din 22 aprilie 2014, în cauza penală în privința lui ***Timofeeva Izabela Grigorii*** şi ***Logvinov Eduard Boris*** şi dispune rejudecarea cauzei în ordine de apel în aceeaşi instanță, în alt complet de judecată.

Se alege măsura preventivă în privința lui ***Timofeeva Izabela Grigorii*** şi ***Logvinov Eduard Boris*** – obligația de nepărăsire a localității.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, publicată la 17 februarie 2015.

Preşedinte	Elena Covalenco
Judecători	Constantin Alerguş
	Nadejda Toma
	Petru Moraru
	Tamara Chişca-Doneva